

INFORMÁCIA O AKTUÁLNYCH AKTIVITÁCH MESTA BANSKÁ BYSTRICA V OBLASTI ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Informácia o aktuálnom stave aktivít mesta v environmentálnej oblasti je predkladaná ako textová správa na každé zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici.

Správy sú následne zverejňované na webovom sídle mesta:

<https://www.banskabystrica.sk/zivot-v-meste/klimaticka-zmena/>

Predkladaná správa obsahuje odpočet vybraných aktuálnych aktivít a informácie o niektorých nových aktivitách v oblasti životného prostredia, ktoré Mesto Banská Bystrica uskutočňuje, podporuje, alebo sa na nich podieľa.

- **KLIMATICKÁ ZMENA, ZELENÁ A MODRÁ INFRAŠTRUKTÚRA**

REAKCIA NA ZMENU KLÍMY MESTA BANSKÁ BYSTRICA (PROJEKT)

V zmysle harmonogramu pokračuje implementácia projektu podporeného z grantov EHP – Reakcia na zmenu klímy mesta Banská Bystrica (kód ACC01P02; program SK-Klíma; výzva „Akčné plány na zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy implementované miestnymi orgánmi v mestských územiach (ClimaUrban)“).

Implementácia projektu patrí medzi hlavné aktivity mesta v rámci prípravy na zmenu klímy.

Cieľom projektu je najmä stanoviť a realizovať vhodné adaptačné (prispôsobovanie) a mitigačné (zmierňovanie) opatrenia vedúce k udržateľnej kvalite životného prostredia v meste Banská Bystrica v reakcii na nepriaznivé dopady zmeny klímy a naplánovať tieto opatrenia na najbližšie obdobie. Jedným z kľúčových výstupov projektu okrem technických opatrení je aj vznik Akčného plánu pre mitigáciu a adaptáciu mesta na zmenu klímy (ďalej len „APMA“). APMA má byť strategickým dokumentom, ktorým mesto stanoví nielen klimatické ciele, ale aj aktivity a opatrenia, a ktorý bude začlenený do všetkých plánovacích, rozhodovacích a povoľovacích procesov v meste. Súčasťou APMA bude aj podrobný implementačný plán opatrení. Okrem klimatickej stratégie prinesie celý projekt aj priamu úsporu CO₂ a adaptačné opatrenia budovaním prvkov zelenej a modrej infraštruktúry, prostredníctvom implementácie mitigačných opatrení v mestskej časti Fončorda, implementácie adaptačných opatrení v mestskej časti Fončorda a implementácie mitigačných a adaptačných opatrení v iných častiach mesta Banská Bystrica.

Fáza rozpracovania: V zmysle harmonogramu realizácie projektu sa pracuje na implementácii jednotlivých aktivít. Úlohy plní projektový tím a Pracovná skupina pre riešenie APMA. V súčasnej dobe sa finalizuje znenie zmluvy so spracovateľom APMA (kontrola zmluvy pred podpisom), prebehol výber dodávateľa stavebných prác na MŠ Šalgotarjanska (kontrola zmluvy pred podpisom), príprava projektovej dokumentácie na rekonštrukciu inteligentného osvetlenia a prípravné práce na ostatných aktivitách. Správcom programu bola schválená správa z kontroly druhej priebežnej správy, v nasledujúcom období bude pripravovaná tretia priebežná správa o projekte.

Financovanie: granty Európskeho hospodárskeho priestoru, štátny rozpočet SR a rozpočet Mesta Banská Bystrica.

Časový rámec: Plánovaná doba realizácie projektu 2021-2024.

ZELENÉ SÍDLISKÁ – ZELENÁ A MODRÁ INFRAŠTRUKTÚRA – PODPORA BIOLOGICKEJ A KRAJINNEJ DIVERZITY

Revitalizácia verejných priestorov ako podpora biologickej a krajinnej diverzity prostredníctvom realizácie zelenej a modrej infraštruktúry pre vybraných sedem lokalít: 1. Fončorda: Mládežnícka – Družby – Okružná, 2. Kráľová: Podháj, 3. Rudlová-Sásová: Magurská – Krivánska – Jelšový hájik, 4. Radvaň-Kráľová: Bernolákova – Radvanská, 5. Staré mesto (Herritzov majer) - Severná, 6. Staré mesto (Fortnička): Vansovej, 7. Podlavice: Gaštanová – Lipová – Limbová – Povstalecká.

Fáza rozpracovania: V súčasnosti Oddelenie územného plánovania a architekta mesta spracovalo a vyhodnotilo všetky podnety (z dotazníkového prieskumu a verejných stretnutí) a pripravilo finálne lokálne programy (hotová je časť „Participácia“ a finalizuje sa časť „Konzultácie“), ktoré sú zverejnené na mestskom webe (<https://www.banskabystrica.sk/zelenesidliska>). Lokálny program je vyhotovený vo forme grafickej schémy na mapovom podklade s doplnenými jednoznačnými požiadavkami na riešenie konkrétneho priestoru pre projektanta. Základnou požiadavkou pre spracovanie projektu je v každom prípade prítomnosť krajinného architekta a ďalších odborníkov v riešiteľskom tíme. Projekty budú zamerané predovšetkým na kvalitné riešenia zelene a prírodných prvkov v danej lokalite, ale aj v rámci širších súvislostí tvorby zelenej kostry mesta. Výsledný lokálny program posluží ako podklad pre ďalšiu projektovú činnosť. V najbližších dňoch sa sumarizujú všetky argumenty pre zvolenie ďalšieho postupu o tom, ako sa bude postupovať pri obstarávaní projektových dokumentácií na revitalizáciu siedmich lokalít Banskej Bystrice. Pri hľadaní optimálneho riešenia mesto spolupracuje so súťažným výborom Slovenskej komory architektov.

Z verejných stretnutí vyplynul aj záväzok mesta zostaviť publikáciu Zelené sídliská II. Formou populárno-náučných článkov od odborníkov na danú problematiku, ktorá by mala obsiahnuť námety od obyvateľov, o ktoré prejavili záujem.

V rámci verejných diskusií boli identifikované aj tzv. komunitné a rýchle opatrenia, ktoré môžu s podporou mestského úradu alebo iných relevantných organizácií realizovať aj samotní obyvatelia. Týmto spôsobom sa posilňuje komunitný rozvoj, občianska spoluzodpovednosť za spravovanie vecí verejných a zároveň sa nastavujú potrebné modely spolupráce medzi samosprávou a obyvateľmi.

Samospráva plánuje tretie kolo verejných stretnutí, na ktorých budú verejnosti predstavené jednotlivé projekty vo forme štúdie.

Dňa 20. januára 2022 sa uskutočnilo spoločné stretnutie Pracovnej skupiny na riešenie Akčného plánu mitigácie a adaptácie na zmenu klímy v meste Banská Bystrica (APMA) a Pracovnej skupiny „Zelené sídliská“ k odbornej príprave vyhotovenia projektov Zelených sídlisk a Akčného plánu mitigácie a adaptácie na zmenu klímy mesta Banská Bystrica, k spoločnému postupu a príprave brožúry Zelené sídliska II.

Financovanie: Európske štrukturálne a investičné fondy.

Cieľom mesta je v novom programovom období postupne získať na jednotlivé projekty mimorozpočtové zdroje.

• ZELEŇ

AKTUALIZÁCIA A DOPLNENIE DOKUMENTU STAROSTLIVOSTI O DREVINY MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Realizuje sa postupná aktualizácia Dokumentu starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica (2010) po etapách. Výstupy budú slúžiť zároveň ako jeden z mapových podkladov pri projektoch Zelených sídlisk a ďalších zelených projektoch v meste.

Fáza rozpracovania: Na vybraných lokalitách v rozsahu a spôsobom stanoveným v Zmluve o dielo č. 1929/2021/PS-OPA s Technickou univerzitou vo Zvolene prebehol dendrologický prieskum (inventarizácia stromov a krov).

Časový rámec: Dokument má byť aktualizovaný v niekoľkých etapách v priebehu rokov (2021-2024). Vypracovaná a odovzdaná je už I. etapa. Dielo bolo doručené Objednávateľovi dňa 30.11.2021. Zhotoviteľ v súlade so zmluvou odovzdal Dielo v nasledovnom rozsahu:

- v tlačenej forme 2 vyhotovenia (uložené na Oddelení územného plánovania a architektúry mesta, kancelária č. 159),
- v digitálnej forme 1 vyhotovenie (uložené na Odbore informatizácie a digitalizácie, Mgr. Peter Michal).

V súčasnosti sa odovzdané podklady postupne zapracovávajú do GISPLAN-u mesta Banská Bystrica (aplikácia Zeleň a životné prostredie), kde bude následne možnosť cez ponuku nástrojov predmetné vrstvy priebežne aktualizovať o predpokladané výsadby a výrubu. Súbežne sa pripravuje plánovaná II. Etapa aktualizácie Dokumentu starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica, s termínom ukončenia december 2022.

ZAaRES

Mestská príspevková organizácia ZAaRES vykonáva na pozemkoch v správe mesta zimnú údržbu zelene: odstraňovanie suchých a zlomených konárov z drevín, presvetľovacie a zmladzovacie rezy krov.

Zamestnanci ZAaRES-u pripravujú bežecké lyžiarske trate:

Banská Bystrica - Plážové kúpalisko - verejný lyžiarsky bežecký okruh (s využitím jazera na korčuľovanie pre verejnosť)

Kremnické vrchy - úprava v dĺžke 45 km, pred víkendom, počas sviatkov a prázdnin, v mimoriadnych prípadoch výnimočne aj počas pracovných dní. Bezpečnosť a poskytnutie prvej pomoci priamo na tratiach zabezpečuje Horská služba Kremnické vrchy.

Trasa A: Králiky - Chata nad Tajovom - Kordíky (5 km) Trasa B: Králiky - Tichá - odbočka na tunel - Kordická zväžnica - Kordíky (8,5 km) Trasa C: Králiky - Hostinec (6,8 km) Trasa D: Králiky - Malachov (vrch zjazdovky) - Horné Pršany (12,2 km) Trasa E: Králiky - Skalka (5,8 km) Trasa F: Králiky – športový bežecký areál. Trasa A sa bude v zimnej sezóne 2021/2022 upravovať po chaty na Bandoške z dôvodu plánovanej ťažby dreva. K vleku na Kordíkoch, ani k Chate nad Tajovom sa trate upravovať nebudú.

Starohorské vrchy - v spolupráci s lyžiarskym strediskom Donovaly prebieha úprava bežeckých lyžiarskych tratí v celkovej dĺžke 23 km.

Upravované trasy: Po hrebeni: Šachtičky - Žiare - Lúky pod Jelenskou skalou - Salaš na Kráme - Donovaly (14 km) Popod Jelenskú skalú: Šachtičky - Sedlo Dolný Šturec - zväžnica popod

Jelenskú skalú - Salaš na Kráme - Donovaly (16,5 km) Okruh okolo Jelenskej skaly: Kombinácia predchádzajúcich dvoch trás. Šachtičky - Žiare - Lúky pod Jelenskou skalou - Izbica - zväžnica popod Jelenskú skalú - Sedlo Dolný Šturec - Šachtičky (10 km)
Veľká Fatra - úprava lyžiarskej bežeckej trate vo Veľkej Fatre zo sedla Malý Šturec po napojenie na cestu vedúcu k hotelu Kráľova studňa v celkovej dĺžke 6,5 kilometra.

V rámci aktivít v oblasti verejnej zelene v roku 2022 ZAaRES pripravuje:

- rekonštrukciu výsadiel kruhových objazdov pri OC Terminál a Cesta k nemocnici,
- revitalizáciu nevyužívaných záhradiek na Kyjevskom námestí,
- realizáciu parkových úprav pri umyvárni áut na Dedinskej ulici (Rudlová),
- ošetrovanie historickej zelene Parčíka kráľovnej Alžbety v Medenom Hámri,
- v rámci participatívneho rozpočtu dosadbu 100 stromov uličných stromoradií.

• VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ

REVITALIZÁCIA VEREJNÝCH - MESTSKÝCH A PRÍRODNÝCH-KRAJINNÝCH PRIESTOROV: NÁMESTIE SLOBODY, NÁRODNÁ ULICA, PARK PRI KAŠTIELI RADVANSKÝCH, MESTSKÝ PARK

Revitalizácia verejných - mestských a prírodných-krajinných priestorov: Námestie Slobody, Národná Ulica, Park pri Kaštieli Radvanských, Mestský park.

Fáza rozpracovania:

Námestie Slobody - Dňa 15.12.2021 na Mestskom úrade na Oddelení územného plánovania a architekta mesta Banská Bystrica prebehlo ďalšie interné pracovné stretnutie k úprave znenia Súťažných podmienok. Pre súťaž bol zvolený iný druh formátu - súťažný dialóg. K tomuto formátu budú upravené súťažné podmienky, finalizuje sa úprava riešeného územia. Požiadavka na autorizáciu riešiteľského kolektívu bola predbežne dohodnutá na autorizáciu architekta, ktorý si zostaví tím náležite vzhľadom na predmet riešenia súťaže. Mesto bude v dostatočnej miere a vopred informovať verejnosť o opätovnom vyhlásení súťaže. Predpokladaný cieľový termín vyhlásenia súťaže je na jar 2022.

Národná ulica a Park pri Kaštieli Radvanských - Vyhotovené je fotogrametrické zameranie zelených plôch a ukončený je aj dendrologický prieskum v daných lokalitách, ktorý je súčasťou pripravovanej Aktualizácie a doplnenia Dokumentu starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica.

Mestský park – Prebieha príprava odborných a ostatných podkladov. V súčasnosti prebieha prieskum a pripravujú sa podklady k aktualizácii stavu drevín v Mestskom parku po veternej kalamite (august 2021), ktorá v parku poškodila odhadom cca 40 ks drevín. Dňa 7.12.2021 boli na MsÚ doručené podklady z polohopisného a výškopisného zamerania nových výsadiel drevín. Ide o 35 ks drevín, ktorých výsadba prebehla na jeseň v roku 2019 a nebola zaznamenaná v zameraní drevín v Mestskom parku z roku 2019 (Ateliér Dobrucká, s.r.o). Geometrický plán bol odovzdaný v nasledujúcom rozsahu: 2 ks analógová a 2 ks digitálna forma (uložené na Oddelení územného plánovania a architekta mesta, kancelária č. 159).

Pre dané lokality je plánovaná príprava projektov komplexnej obnovy zameraná okrem iného aj na zelenú a modrú infraštruktúru.

Financovanie: Európske štrukturálne a investičné fondy.

PROJEKT NADÁCIE EKOPOLIS A STREDOSLOVENSKEJ VODÁRENSKEJ PREVÁDZKOVEJ SPOLOČNOSTI, A.S., V SPOLUPRÁCI S MESTOM BANSKÁ BYSTRICA

Predmetom riešenia je vytvorenie náučno-biodiverzítnej plochy v zastavanom území mestskej časti Fončorda za bytovým domom na ulici Družby č. 2 až č. 4. Ide o časť rozvoľneného medziblokového priestoru v súčasnosti využívaného ako verejná sídlisková zeleň s trvalým trávny m porastom a výsadbou menších skupín drevín v okolí bytového domu a stromoradia popri pešej komunikácii na západnej strane riešenej parcely. Parcela KN-C 1309/2 k.ú. Radvaň je v celom rozsahu využívaná ako parkovacia plocha so spevneným povrchom. Všetky riešené parcely sú vo výlučnom vlastníctve Mesta Banská Bystrica.

Cieľom predloženého riešenia je podporiť miestnu biodiverzitu a rekreáciu obyvateľov danej lokality prostredníctvom navrhovaných prvkov:

- drobnej architektúry: informačné tabule, malé informačné tabule, hmyzie hotely, vtáčie búdky, drevené lavičky, drevený chodník,
- vegetačných prvkov: výsadba trvaliek (cca. 70 ks vlhkomilných druhov podporujúcich miestne mokradné spoločenstvo), výsadba drevín (1 ks *Juglans regia* 'Seiferdovsky', 1 ks *Tilia cordata* 'Winter Orange', 2 ks *Sorbus aucuparia* 'Edulis', 2 ks *Prunus padus*), zmena manažmentu kosenia podľa aktuálnych potrieb a charakteru daného spoločenstva lúčnej vegetácie.

Fáza rozpracovania: Nadácia Ekopolis požiadala Mesto Banská Bystrica o vyjadrenie k zámeru plánovanej úpravy plochy v MČ Fončorda.

Financovanie: Príspevok Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s.

URPÍNSKE SERPENTÍNY

V rámci participatívneho rozpočtu mesta Banskobystrický spolok okrášľovací a ochranný – BBSOO (Vladimír Bállek, Andrej Predajniansky, Jakub Šišovský, Martin Zeman, Lenka Bálleková) pokračoval v obnove bystrického korza – Urpínskych serpentín.

Namontovaná bola časť pripravených, novovyrobených zábradlí. V nasledujúcom období sa bude pripravovať zábradlie pre ďalšie úseky.

V súčasnosti bola odkrytá základová platňa pod altánkom, ktorý sa bude realizovať v roku 2022. Zároveň firma ZAaRES zabezpečuje prípravu na výsadbu kvetinového erbu mesta.

ZELENÝ EYOF

Prebieha príprava revitalizácie vybraných zelených plôch ako súčasť širšieho konceptu a stratégie udržateľnosti k podujatiu EYOF 2022 Banská Bystrica.

Zhotoviteľ: Head of Sustainability Projects Organising Committee, EYOF 2022 Banská Bystrica, v spolupráci s Mestom Banská Bystrica

Na Zelenej trase EYOF a vybraných plochách pre revitalizáciu mestskej zelene v spolupráci s dobrovoľníkmi sa pripravuje výsadba drevín a trvalkových záhonov.

Fáza rozpracovania: organizačná, personálna a materiálna príprava na revitalizáciu vybraných plôch zelene.

Financovanie: Štátny rozpočet SR.

MESTSKÉ CINTORÍNY

Mestská organizácia ZAaRES má v správe 16 cintorínov na území mesta (z celkového počtu 22 existujúcich cintorínov). V súčasnosti bolo spracované zameranie a digitálna pasportizácia

cintorínov prostredníctvom aplikácie „Cintoríny online“. Ide o moderný nástroj pre jednoduchú správu cintorína a prehľadnú evidenciu hrobových miest ale aj cintorínskych stavieb a zelene. Informácie sú dostupné na webovom sídle mesta (GISPLAN): <https://mapybb.sk/mapa/uzemny-plan-2020/?c=-418300%3A-1229000&z=2&lb=up2003a&ly=pc&lbo=1&lyo=>

Na Námestí Štefana Moysesu, v Katolíckom cintoríne, v správe Mesta Banská Bystrica, v roku 2022 prebehne obnova hlavného schodiska v rámci projektu „Obnova schodiska k Národnej kultúrnej pamiatke Hrob s náhrobníkom Jozefa Dekréta Matejovie na Katolíckom cintoríne v Banskej Bystrici“, podporeného dotáciou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

- **EKOLOGICKÁ DOPRAVA**

PLÁN UDRŽATEĽNEJ MOBILITY FUNKČNÉHO ÚZEMIA MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Nadalej prebieha vypracovanie Plánu udržateľnej mobility funkčného územia mesta riešiteľským tímom odborníkov zo Žilinskej univerzity.

- **OCHRANA OVZDUŠIA**

MERANIE KVALITY OVZDUŠIA

Mesto Banská Bystrica uviedlo v novembri 2021 do prevádzky pilotnú kompaktnú environmentálnu stanicu pre meranie kvality ovzdušia a meteorologických charakteristík. Meracia stanica je umiestnená na Uhlisku, má merať koncentrácie oxidu dusičitého, ozónu, oxidu uhoľnatého, oxidu siričitého, prachových častíc PM 2,5 a PM 10. Ďalšími veličinami má byť teplota farby svetla, intenzita osvetlenia, UV index, atmosférický tlak aj teplota, relatívna vlhkosť a hladina akustického tlaku. Stanica je zatiaľ v skúšobnej prevádzke.

- **OCHRANA VÔD**

STAVBA „BANSKÁ BYSTRICA, OCHRANA INTRAVILÁNU PRED POVODŇAMI“

Na stavbe „Banská Bystrica, ochrana intravilánu pred povodňami“ je vykonávaný environmentálny dozor, ktorý dohliada na výstavbu vo vzťahu k ochrane životného prostredia a vyhotovuje mesačné správy.

Pripravuje sa doplnková výsadba drevín a príprava a realizácia sadových úprav na štyroch vytypovaných lokalitách v nadväznosti na protipovodňový múr a navrhovanú promenádu trasu.

Ochrana koreňových nábehov a bázy kmeňa líp na Štadlerovom nábreží je realizovaná spôsobom dohodnutým na stretnutí; t. j. okolo každého kmeňa sa nainštaluje bezodné vreco z textílie, ktoré sa naplní keramzitom a okolie sa prisype materiálom z okolia do výšky terénu.

- **OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY**

Prebieha realizácia 1. etapy aktualizácie Dokumentu starostlivosti o dreviny a príprava na aktualizáciu Miestneho územného systému ekologickej stability.

- **POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÉ HOSPODÁRSTVO** (prímestské lesy, lesoparky)

AKTIVITY MESTSKEJ SPOLOČNOSTI MESTSKÉ LESY BANSKÁ BYSTRICA S.R.O.: Mestské lesy Banská Bystrica, s.r.o., dovezli a osadili 15 m vysoký vianočný strom na sídlisku Rudlová-Sásová, taktiež 5 m vysoký strom do mestskej časti Uľanka. Vianočné stromčeky boli dodané pre kostoly v Podlaviciach, na Fončorde a v Rudlovej-Sásovej.

- **CHOV ZVIERAT**

Mesto Banská Bystrica prevádzkuje na území mesta 2 venčoviská (v Rudlovej-Sásovej na Tatranskej ulici a v Podlaviciach na Limbovej ulici). Odchyt voľne žijúcich zvierat zabezpečuje odborne spôsobilá osoba na Oddelení odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev p. Andrej Hutka ako aj odborne vyškolení vybraní pracovníci Mestskej polície Banská Bystrica.

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá sa nachádza na adrese Unionka 17, Zvolen. Má kapacitu 60 voliér a slúži pre potreby miest Banská Bystrica a Zvolen. V roku 2022 sa tu plánuje kompletná výmena okien a dverí na budove zariadenia. Mesto Zvolen vydalo stavebné povolenie na výstavbu celkového zastrešenia voliér v sekcii B.

Na znižovaní počtu voľne sa vyskytujúcich mačiek na území mesta Banská Bystrica (kastračný a sterilizačný program) spolupracuje Mesto Banská Bystrica s Bystrickou maččárňou, o.z. (odsúhlasená je dotácia na rok 2022 poskytovaná prostredníctvom Komisie MsZ pre životné prostredie).

- **ZELENÉ A OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO**

Prostredníctvom Oddelenia odpadového hospodárstva Mesto realizuje, resp. podieľa sa na aktivitách, informačných kampaniach a osvetovej činnosti v oblasti obehového hospodárstva, čím sa dlhodobo usiluje sa o aktívne uplatňovanie vhodnej environmentálnej politiky.

Z dôvodu zmeny legislatívy prebieha zber biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov z domácností s jeho zavedením od 1.1.2021. Náklady spojené so zavedením zberu kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu predstavujú ročne cca 200 000 €, ktoré sú hradené z poplatku za komunálny odpad.

Pokračuje príprava budovania stojísk polopodzemných kontajnerov.

Mesto Banská Bystrica zabezpečuje odstránenie a následné zneškodnenie nezákonne umiestneného komunálneho dopadu a drobného stavebného odpadu s pomocou dobrovoľníkov.

Prebiehajú tiež aktivity projektu APVV „Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík“ v rámci zmluvy o spolupráci mesta Banská Bystrica s Ekonomickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Univerzitou Komenského v Bratislave. Prvá aktivita je zameraná na poukázanie na znečisťovanie verejných priestranstiev žuvačkami. Na Námestí slobody, ktoré je najväčším dopravným uzlom mesta sa vyznačili žuvačky na chodníkoch výrazným dočasným sprejom. Na autobusovej zastávke pri školách na Tajovského ulici je umiestnený hlasovací smetný kôš na ohorky z cigariet. Vhodením žuvačky či ohorku tak ľudia môžu hlasovať za vybranú odpoveď na zvolenú otázku. Projekt je podporený z prostriedkov APVV poskytnutých Univerzite Mateja Bela.

- **ÚZEMNÉ PLÁNOVANIE**

Boli vydávané stanoviská k návrhom územnoplánovacej dokumentácie vo vzťahu k dopadu na životné prostredie. Prebiehajú pracovné rokovania s developermi k urbanistickým štúdiám a k návrhu Zmien a doplnkov územného plánu mesta č. 6. Dňom 1.1.2022 sa stal hlavným architektom mesta, resp. vedúcim Oddelenia plánovania a architekta mesta (OPA) pán Ing. arch. Martin Pavelek.

- **INVESTIČNÁ ČINNOSŤ** (posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie - EIA, SEA)

Posudzovanie súladu navrhovaných zámerov s územným plánom

- Areál futbalovej školy Mareka Hamšíka Banská Bystrica - vyjadrenie k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti (modernizácia existujúceho športového areálu v Rudlovej) (01/2022)
- Výstavba a zlepšenie bezpečnostných parametrov mostov na cestách I. triedy - 2. etapa - I/66 Šalková most ev. č. 66-077 - vyjadrenie k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti (01/2022)
- Veterinárne krematórium, Senica - vyjadrenie k zámeru navrhovanej činnosti (12/2021)
- Zariadenie na zber, výkup a znehodnocovanie odpadov a spracovanie starých vozidiel Banská Bystrica (cementáreň) - vyjadrenie k zámeru navrhovanej činnosti (12/2021)

Veterinárne krematórium, Senica

V grafickej časti UPN-M Banská Bystrica nedošlo k zmenám formou Zmien a doplnkov územného plánu.

V Zmenách a doplnkoch územného plánu č.5 (vyhlásené VZN č. 11/2020) bol schválený nový regulatív: „V príslušnom regulačnom liste pre funkčnú plochu PV 01 je v neprípustných funkciách uvedené: "zariadenia na zneškodnenie, úpravu alebo triedenie špecifického odpadu (nebezpečný biologický a i.)."“

Oddelenie územného plánovania a architekta upozornilo na predmetný regulatív a aj na to, že je nutné zistiť k akému právnemu stavu územného plánu sa predložený zámer EIA bude posudzovať.

Zariadenie na zber, výkup a znehodnocovanie odpadov a spracovanie starých vozidiel Banská Bystrica (cementáreň)

Oddelenie územného plánovania a architekta konštatuje, že predložený zámer nie je v súlade s Územným plánom mesta Banská Bystrica nakoľko zariadenia na zneškodňovanie, úpravu

alebo triedenie špecifického odpadu, čo je súčasťou predloženého zámeru, patria medzi neprípustné funkcie príslušného regulovaného bloku.

Zoznam EIA dokumentov, ktoré boli doručené na MsÚ

Dátum prijatia na MsÚ	Dátum doručenia na OŽP	Doba vyvesenia/odpovede	Názov	Poznámka	Katastrálne územie /problematika
27.12.2021	3.1.2022	21 dní	Navrhovaná činnosť – Priemyselná budova CENTAURY Plus s.r.o.	Priemyselná budova + výrobná hala – stolárska výroba	Šalková C - KN 1236/14
29.12.2021	5.1.2022	11.1.2022 o 15.30 hod. na Úrade BBSK	Regionálny plán udržateľnej mobility BBSK	Verejné prerokovanie Plánu udržateľnej mobility (PUM)	
31.12.2021	3.1.2022	10 dní	Navrhovaná činnosť - výstavba a zlepšenie bezpečnostných parametrov mostov na cestách I. triedy – 2. Etapa . I/66 Šalková most 66/077	Most pri Biotike	
31.12.2021	3.1.2022	21 dní	Zámer – mobilné zariadenie na zhodnocovanie stavebných odpadov	Mobilné zariadenie SANDVIK QJ 241 a KEESTRACK NOVUM	Kostiviarska
31.12.2021	4.1.2022	10 dní	Modernizácia vybraných úsekov ciest I. triedy Badín - Banská Bystrica	Navrhovateľ: Slovenská správa ciest /vyjadrenie PS - OPA	
31.1.2021	3.1.2022	10 dní	Areál futbalovej školy Mareka Hamšíka	Zmena navrhovanej činnosti	

- **INFORMÁCIE O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, OSVETOVÁ ČINNOSŤ, SPOLUPRÁCA**

Na stránke visitbanskabystrica.sk, ktorú spravuje Mesto Banská Bystrica sú pravidelne zverejňované aktuálne informácie v sekcii Novinky a propagované náučné chodníky, turistické trasy a cyklotrasy.

Aktivity vo forme plagátov sa zároveň zverejňujú v elektronických KIOSKOCH, webových stránkach mesta, fcb stránkach. Mesto má dohodu s viacerými portálmi, kde sa propagujú zaujímavosti a novinky z každej oblasti – Cestovný informátor, Lexikón, Cyklotoulky, atď.

V rámci programovej činnosti sa organizujú aj tvorivé dielne k aktuálnym témam v spolupráci so š.p. LESY SR a Mestskými lesmi Banská Bystrica s.r.o.

Na rok 2022 sú podporované aktivity: Parčík kráľovnej Alžbety v Medenom Hámri, Vyhliadka na Urpíne, Vláčik - výlety po Banskej Bystrici a do okolia.

AKČNÝ PLÁN PRE OTVORENÉ VLÁDNUTIE NA MIESTNEJ ÚROVNI V BANSKEJ BYSTRICI

Závazok č. 1.: Nastavenie, resp. inštitucionálne zlepšenie, aplikácie systému otvoreného vládnutia v procesoch územného, strategického plánovania a environmentálneho spravovania mesta a budovanie kapacít zamestnancov Mestského úradu Banská Bystrica v aplikácii systému otvoreného vládnutia

Závazok č.2.: Vytvorenie stratégie Otvoreného vládnutia pre mesto Banská Bystrica, vrátane identifikácie krátkodobých cieľov otvoreného vládnutia, konsolidácia a koordinácia existujúcich strategických dokumentov súvisiacich s otvoreným vládnutím, nadviazanie na strategické aktivity kraja, národnej úrovne, príp. susedných miest a na strategické ciele a aktivity občianskych organizácií v meste, rozvoj členstva a formátu multistakeholderovej platformy.

Prebehli stretnutia k procesom strategického plánovania (Integrovaná územná stratégia FMO BB), procesom realizácie projektov (Mestský park, Zelené sídliská, participatívny rozpočet) i k vytvoreniu stratégie Otvoreného vládnutia pre mesto Banská Bystrica,

V súlade s Akčným plánom Otvoreného vládnutia mesta Banská Bystrica sa bude pri pokračovaní prípravy Integrovannej územnej stratégie funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica (ďalej len "IÚS FMO BB") uplatňovať nástroj Otvorené vládnutie na lokálnej úrovni (tzv. "OGP Local") <https://www.banskabystrica.sk/samosprava/otvorena-samosprava-ogp-local/>. Pre verejnosť je možné sa zapojiť do prípravy IÚS FMO BB:

a) účasťou na novovytváranom Konzultačnom fóre pre získavanie podnetov a pripomienkovanie návrhov IÚS. Na fórum mesto prizýva širokú laickú a odbornú verejnosť. Plánované sú dve stretnutia konzultačného fóra v časovom období od 02/2022 do 06/2022 a online pripomienkovanie,

b) účasťou v súčasných Tematických pracovných skupinách (TPS) pre prípravu IÚS FMO BB. Do TPS prizýva mesto odbornú verejnosť a zástupcov významných aktérov územnej spolupráce.

AKTIVITY MESTSKEJ SPOLOČNOSTI MESTKÉ LESY BANSKÁ BYSTRICA S.R.O.

Bola podpísaná Zmluva o vzájomnej spolupráci medzi Technickou univerzitou vo Zvolene a Mestskými lesmi Banská Bystrica s.r.o. – partneri sa dohodli na vzájomnej spolupráci pri vedecko-výskumnej, vývojovej a vzdelávacej činnosti. Cieľom partnerstva je úspešná realizácia vedecko-výskumných, vývojových a vzdelávacích projektov, efektívne využívanie ich ľudského a technického potenciálu, ako aj čerpanie prostriedkov z rôznych grantových schém na podporu činnosti.

AKTIVITY ŠKÔL

Aktivity v oblasti ochrany životného prostredia sa realizujú na základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ale aj neverejných zriaďovateľov. Postupne budeme o nich informovať.

V Banskej Bystrici dňa 20.januára 2022

Vypracoval Milan Lichý v spolupráci so „Zeleným tímom mesta“: Luciou Vrbiniakovou, Jozefom Jankovom, Petrom Suchým, Michalom Štúberom, Zuzanou Gombalovou, Alenou Bindzárovou, Soňou Karikovou, Evou Mazancovou, Emíliou Babicovou, Zuzanou Kohútovou, Beátou Kostúrovou, Martinom Lakandom, Andrejom Huťkom, Vladimírom Bállekom, Michalom Valentom, Petrom Michalom a ďalšími.